

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารมีอาชีพในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สมมติฐานของการวิจัย
3. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สรุปผลการวิจัย
8. อภิปรายผล
9. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารมีอาชีพในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ
2. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ผู้บริหารมีอาชีพในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬที่มีความแตกต่างกันในด้านสถานภาพ เพศ และขนาดโรงเรียน
3. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารมีอาชีพในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

สมมติฐานของการวิจัย

1. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารมีอาชีพในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬอยู่ในระดับมาก
2. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารมีอาชีพในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ที่มีความแตกต่างกันในด้านสถานภาพ เพศ และขนาดโรงเรียน มีความแตกต่างกัน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบึงกาฬ ปีการศึกษา 2558 จำนวน 2,673 คน แยกเป็นผู้บริหาร จำนวน 231 คน ครูผู้สอน จำนวน 2,230 คน และประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 212 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร 84 คน ครูผู้สอน 168 คน และประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 84 คน รวมทั้งสิ้น 336 คน การสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารมีอาชีพตามแนวคิดของสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 6 ด้าน โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานะภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นคำถามสำรวจรายการ (Check list) เกี่ยวกับสถานภาพการดำรงตำแหน่ง เพศ และขนาดของโรงเรียน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งถามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารมีอาชีพในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ โดยแบ่งออกเป็น 6 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการเป็นผู้นำ ที่มีคุณธรรม จริยธรรม ด้านการเป็นผู้นำการจัดระบบ ด้านการเป็นผู้นำวิชาการ

ด้านการเป็นผู้นำการบริหารจัดการ ด้านการเป็นผู้นำสังคมและชุมชน และด้านการเป็นผู้นำการพัฒนาตนเองในเชิงบริหาร แบ่งเกณฑ์ออกเป็น 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) การหาคุณภาพของเครื่องมือ เพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา รูปแบบการใช้ภาษาไทยให้ถูกต้อง นำเสนอแบบสอบถามฉบับปรับปรุงแก้ไขไปทดลองใช้กับผู้บริหาร ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 80 คน วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ หาความความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับตามวิธีของครอนบาค โดยแบบสอบถามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารมืออาชีพ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.36-0.82 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตนเองจากสำนักงานบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เสนอต่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬด้วยตนเองเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย
2. นำหนังสือขอความร่วมมือจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬถึงผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดทุกโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างพร้อมส่งแบบสอบถามถึงกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
3. เก็บแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างที่ผู้ตอบส่งมายังโรงเรียนของผู้วิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีทางสถิติ โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน
2. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมุติฐานการวิจัย
 - 2.1 การวิเคราะห์คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารมืออาชีพในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{x})

และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายเฉลี่ยที่กำหนดไว้

2.2 เปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารมืออาชีพ
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี จำแนกตามเพศ
โดยใช้ค่า t (t-test ชนิด Independent Samples)

2.3 เปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารมืออาชีพ
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี จำแนกตามสถานภาพ
และขนาดโรงเรียนแตกต่างกัน โดยใช้ค่า F (F-test ชนิด One-Way ANOVA) เมื่อพบว่า
ค่าเฉลี่ยของคะแนนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติก็เปรียบเทียบคะแนน
ความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธี ของ Scheffe's

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลผลการวิจัย สามารถสรุปประเด็นสำคัญ ได้ดังนี้
ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม แยกได้ดังนี้

1. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารมืออาชีพตามความคิดเห็น
ของผู้บริหาร ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน
พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านการเป็นผู้นำที่มีคุณธรรมจริยธรรม ส่วนด้านอื่น ๆ พบว่า
อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คือ คุณลักษณะ
ด้านการเป็นผู้นำที่มีคุณธรรม จริยธรรม ($\bar{x} = 4.62$) คุณลักษณะด้านการเป็นผู้นำ
การจ้ดระบบ ($\bar{x} = 4.48$) คุณลักษณะด้านการเป็นผู้นำสังคมและชุมชน ($\bar{x} = 4.48$)
คุณลักษณะด้านการเป็นผู้นำการพัฒนาตนเองในเชิงบริหาร ($\bar{x} = 4.44$) คุณลักษณะ
การเป็นผู้นำการบริหารจัดการ ($\bar{x} = 4.44$) และคุณลักษณะด้านการเป็นผู้นำวิชาการ
($\bar{x} = 4.35$) ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1.1 ด้านการเป็นผู้นำที่มีคุณธรรมจริยธรรม โดยภาพรวมอยู่ใน
ระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก คือ 1) ผู้บริหาร
มีความเสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตัว 2) ผู้บริหารรู้จักพูดคุย ยกย่อง
ชมเชยผู้ใต้บังคับบัญชาเมื่อมีโอกาส 3) ผู้บริหารเป็นผู้มีความยุติธรรม ซื่อสัตย์ สุจริต

1.2 ด้านการจัดระบบ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก คือ 1) ด้านผู้บริหารส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อมให้สถานศึกษามีสภาพแวดล้อมที่ดี สะอาด ปลอดภัยเสถียร 2) ด้านผู้บริหารจัดลำดับความสำคัญของงาน และมอบหมายความรับผิดชอบให้แก่บุคคลที่เกี่ยวข้องได้เหมาะสมกับงาน 3) ด้านผู้บริหารกำหนด จัดหา และจัดระบบทรัพยากรที่จำเป็น เพื่อให้สามารถทำงานได้สำเร็จ ตามลำดับ

1.3 ด้านการเป็นผู้นำวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก 1) ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องหลักสูตรสถานศึกษาและจัดทำหลักสูตรที่เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น 2) ผู้บริหารมีความรู้ในด้านการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้นักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ 3) ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูได้มีการคิดค้นและผลิตสื่อ และอุปกรณ์การเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง

1.4 ด้านการบริหารจัดการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก คือ 1) ผู้บริหารให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผน และตัดสินใจในการทำงานอย่างเต็มศักยภาพ 2) ผู้บริหารใช้วิธีที่หลากหลายเพื่อปรับเปลี่ยนวิธีการทำงานของบุคลากรจากรูปแบบเดิมให้เกิดประสิทธิภาพ 3) ผู้บริหารมีความยุติธรรมและเป็นกลาง สามารถเจรจา ไกล่เกลี่ย ข้อพิพาท ข้อขัดแย้งได้อย่างสร้างสรรค์

1.5 ด้านการเป็นผู้นำสังคมและชุมชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก คือ 1) ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง 2) ผู้บริหารให้ความร่วมมือและส่งเสริมกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีอยู่ในชุมชน ส่วนอันดับที่ 3 มีเท่ากัน 3 ด้าน คือ 3.1) ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรได้เข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีอยู่ในชุมชนตามความเหมาะสม 3.2) ผู้บริหารเป็นผู้นำด้านการศึกษาและให้ข้อมูลสนับสนุนความรู้ต่าง ๆ ใหม่ ๆ ที่เกิดประโยชน์ต่อชุมชน 3.3) ผู้บริหารทำให้ชุมชนยอมรับและนับถือในความรู้ความสามารถในการปฏิบัติตนทั้งในด้านคุณธรรม ศีลธรรม วัฒนธรรม และการดำรงชีวิต

1.6 ด้านการเป็นผู้นำการพัฒนาตนเองในเชิงบริหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก คือ 1) ผู้บริหารเข้ารับการพัฒนาอบรมเพื่อเสริมสร้างความรู้ในการบริหาร จากหน่วยงานต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง 2) ผู้บริหารนำข้อมูลข่าวสาร สารสนเทศใหม่ ๆ มาใช้ในการพัฒนางานในองค์การ ทันต่อการเปลี่ยนแปลง 3) ผู้บริหารนำความรู้ใหม่ ๆ ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ปัจจุบัน เผยแพร่ให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชาได้รับรู้อยู่เสมอ

2. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารมืออาชีพในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามสถานภาพ เพศ และขนาดของโรงเรียน มีดังนี้

2.1 คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามสถานภาพ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีความคิดเห็นแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 ด้าน คือ 1) ด้านการเป็นผู้นำวิชาการ ซึ่งผู้บริหารมีความคิดเห็นน้อยกว่าประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารมืออาชีพในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อยู่ 4 ด้าน คือ 1) การเป็นผู้นำที่มีคุณธรรม จริยธรรม 2) ด้านการเป็นผู้นำการบริหารจัดการ 3) ด้านการเป็นผู้นำสังคมและชุมชน 4) ด้านการเป็นผู้นำการพัฒนาตนเองในเชิงบริหาร โดยที่ทั้ง 4 ด้านนั้น เพศชาย มีความคิดเห็นมากกว่าเพศหญิง

2.3 คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีความคิดเห็นแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อยู่ 2 ด้าน คือ ด้านการเป็นผู้นำที่มีคุณธรรม จริยธรรม และด้านการเป็นผู้นำ

การพัฒนาตนเองในเชิงบริหาร ซึ่งทั้ง 2 ด้านนั้นโรงเรียนขนาดเล็กจะมีความคิดเห็นมากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่

3. แนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารมืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ด้านที่ควรได้รับการพัฒนา คือ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรวม ได้แก่ 1) การเป็นผู้นำวิชาการโดยมีค่าเฉลี่ย 2) การเป็นผู้นำการบริหารจัดการโดยมีค่าเฉลี่ย 3) การเป็นผู้นำการพัฒนาตนเองในเชิงบริหารมากำหนดเป็นแนวทางการพัฒนาโดยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและเสนอแนะเพิ่มเติมซึ่งได้ผลสรุปประเด็น ดังนี้

3.1 วิธีการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารมืออาชีพ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ด้านคุณลักษณะ การเป็นผู้นำทางวิชาการ ผู้บริหารมืออาชีพควรมีลักษณะ ดังนี้

3.1.1 อบรม ศึกษาและทำความเข้าใจหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อนำมาพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่นได้

3.1.2 อบรมแสวงหาความรู้และความเข้าใจด้านการนิเทศติดตาม และประเมินผลเพื่อนิเทศติดตามการปฏิบัติงานของครูอย่างสม่ำเสมอ

3.1.3 ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูได้มีการคิดค้นและผลิตสื่อ การเรียนการสอนและนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้นักเรียน

3.1.4 ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูได้มีการศึกษาค้นคว้าเทคนิค วิธีการสอนใหม่ ๆ มาใช้ปรับปรุงการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องและวัดผลตามสภาพจริง ให้สอดคล้องกับผู้เรียน

3.1.5 อบรมศึกษาค้นคว้าแสวงหาความรู้ในการวิจัยในชั้นเรียน ส่งเสริมและแนะนำให้ครูทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

3.1.6 ด้านอื่น ๆ

3.1.6.1 สนับสนุนให้ครูนำเทคโนโลยีด้าน ICT มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน

3.1.6.2 ส่งเสริมและกระตุ้นให้ครูผู้สอนเกิดความกระตือรือร้น ในการจัดการเรียนการสอน

3.1.6.3 สนับสนุนสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ให้เกิดขึ้นกับ ครูผู้สอน

3.2 วิธีการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารมืออาชีพ
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ด้านคุณลักษณะ
การเป็นผู้นำ การบริหารจัดการ ผู้บริหารมืออาชีพควรมีลักษณะ ดังนี้

3.2.1 ฝึกประสานความสัมพันธ์กับบุคลากรและให้บุคลากร
มีส่วนร่วมในการวางแผน และตัดสินใจในการทำงานอย่างเต็มศักยภาพ

3.2.2 ปฏิบัติตัวให้มีความยุติธรรมมีความเป็นกลางในการตัดสิน
ปัญหาความขัดแย้งของบุคลากรในโรงเรียน

3.2.3 พยายามบริหารทรัพยากรทางการศึกษาที่มี อย่างมี
ประสิทธิภาพ ประหยัด คุ่มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนและบุคลากร

3.2.4 จัดหาเทคโนโลยีมาใช้ในการปรับปรุงองค์กรและปรับเปลี่ยน
วิธีการทำงานของบุคลากรจากรูปแบบเดิมให้เกิดประสิทธิภาพ

3.2.5 ด้านอื่น ๆ คือ มีความซื่อสัตย์สุจริตและโปร่งใสใน
การทำงานพร้อมให้การตรวจสอบ

3.3 วิธีการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารมืออาชีพ
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ด้านคุณลักษณะ
การเป็นผู้นำ การพัฒนาตนเองในเชิงบริหาร ผู้บริหารมืออาชีพควรมีลักษณะ ดังนี้

3.3.1 ศึกษาข้อมูลข่าวสารสารสนเทศใหม่ ๆ มาใช้ในการพัฒนา
งานและนำข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ที่มีประโยชน์มาถ่ายทอดให้บุคลากรอยู่เสมอ

3.3.2 จัดหาเครื่องมือ สื่อต่าง ๆ ที่ทันสมัยมาใช้ในการบริหาร
สถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพ

3.3.3 อบรม สัมมนา ศึกษาดูงานเพื่อเสริมสร้างความรู้
ในการบริหาร และพัฒนาตนเองด้านการศึกษาจากหน่วยงานต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง

3.3.4 แสวงหาความรู้และฝึกฝนเทคนิคการบริหารจัดการแนวใหม่
มาปรับปรุงและพัฒนาการบริหารอยู่เสมอ

3.3.5 ฝึกฝนการประสานงานกับชุมชนและหน่วยงานต่าง ๆ
ที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความร่วมมือในการทำงาน

3.3.6 ด้านอื่น ๆ คือ ฝึกฝนตัวเองให้เป็นคนใจกว้าง สนใจและ
ยอมรับความคิดเห็นต่างของคนอื่น

อภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการวิจัย เรื่อง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารมืออาชีพในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปึงกาฬ ผู้วิจัยได้นำผลการวิจัยนำมาอภิปรายและเสนอแนะ ดังนี้

1. สมมติฐานข้อที่ 1 ที่ว่า “คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารมืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปึงกาฬ อยู่ในระดับมาก” จากการทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) พบว่าคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารมืออาชีพในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปึงกาฬ โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจาก การบริหารสถานศึกษาในยุคปัจจุบันซึ่งเป็นยุคที่มีการปฏิรูปการศึกษา ในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) เพื่อรัฐบาลจะมุ่งเน้นให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิต อย่างมีคุณภาพ ซึ่งมีกรอบแนวทางการปฏิรูปการศึกษา 4 ประการ คือ พัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ พัฒนาครูยุคใหม่ พัฒนาคุณภาพสถานศึกษา และแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่ และพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการใหม่ และยังถือเป็นการจัดการศึกษาในยุคโลกาภิวัตน์ มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วไร้พรมแดน เป็นยุคเศรษฐกิจสังคมฐานความรู้ มีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ผู้บริหารจึงจะต้องเป็นมืออาชีพที่มีความรู้และประสบการณ์เหมาะสมกับความเป็นวิชาชีพชั้นสูงทางการบริหารการศึกษา เป็นผู้นำทางวิชาการ เป็นผู้นำทางการบริหารจัดการสถานศึกษา เป็นผู้นำการปฏิรูปการเรียนรู้ บริหารโรงเรียนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-Based Management) มีความสามารถประสานการมีส่วนร่วมของครู ผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษา ชุมชน และผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ สามารถระดมและใช้ทรัพยากรเพื่อการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และในสภาพปัจจุบัน ยังมีการแข่งขันทางการศึกษาทำให้จำเป็นที่สถานศึกษาต้องมีการพัฒนาตนเองให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง และการสร้างการยอมรับให้แก่สังคม ซึ่งความเป็นมืออาชีพของผู้บริหาร คือปัจจัยที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในกระบวนการบริหาร จากเหตุผลดังกล่าว คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปึงกาฬ อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของพนมไพร ไชยบุตร (2557, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการ

สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ใน 6 ด้าน คือ ด้านการเป็นผู้นำที่มีคุณธรรม จริยธรรม ด้านการเป็นผู้นำด้านการจัดระบบ ด้านการเป็นผู้นำด้านวิชาการ ด้านการเป็นผู้นำด้านการบริหารจัดการ ด้านการเป็นผู้นำสังคมและชุมชน ด้านการพัฒนาตนเองในเชิงบริหาร พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับ พรพิมล นียมพันธุ์ (2550, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องคุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 พบว่าคุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ พุทธชาติ วรรัตน์ (2556, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ความเป็นผู้บริหารมืออาชีพตามทัศนะของผู้บริหารและครูที่ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้างานในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านบทบาทในการบริหารและจัดการศึกษา รองลงมาคือ คุณลักษณะทางวิชาชีพ และสุดท้ายคือ คุณลักษณะส่วนบุคคล ส่วน จันทิมา ผลอินทร์ (2555, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา รายด้านพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน และยังสอดคล้องกับ ยุทธพงษ์ กิ่งวิจิต (2555, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็น ของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 พบว่า กับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านวิสัยทัศน์ ด้านความรับผิดชอบ ด้านการตัดสินใจ ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านคุณธรรมและจริยธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อนำมาพิจารณาเป็นรายข้อในแต่ละด้าน ทั้ง 6 ด้าน พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดและค่าเฉลี่ยต่ำสุดแต่ละด้าน ดังนี้

1.1 ด้านการเป็นผู้นำที่มีคุณธรรม จริยธรรม มีข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารมีความเสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตัว ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารมีคุณลักษณะที่แสดงออกถึงความเสียสละซึ่งเป็นคุณธรรมขั้นพื้นฐานของผู้ที่อยู่

ร่วมกันในสังคม ความมีน้ำใจความเสียสละ และแบ่งปันให้แก่กัน ความเสียสละจึงเป็นคุณธรรมเครื่องผูกมิตรไมตรีกับผู้ร่วมงานหรือผู้ใต้บังคับบัญชา ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือผู้บริหารได้รับความเชื่อถือและศรัทธาจากครู นักเรียนและผู้ปกครอง

1.2 ด้านการเป็นผู้นำด้านการจัดระบบ มีข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านผู้บริหารส่งเสริมด้านสภาพแวดล้อมให้สถานศึกษามีสภาพแวดล้อมที่ดี สะอาดปลอดภัยปลอดยาเสพติด เนื่องจากสภาพแวดล้อมที่ดีส่งผลให้นักเรียนและบุคลากรในโรงเรียนเกิดความรู้สึก อบอุ่นใจ สบายใจ และมีความสุขส่งผลให้สภาพจิตใจดี ร่าเริงแจ่มใส ทำให้เกิดบรรยากาศที่ดีเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน ส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ผู้บริหารส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันของบุคลากรในสถานศึกษาโดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ และทักษะในการทำงานร่วมกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารยังขาดการประสานความร่วมมือและความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรในสถานศึกษา ขาดการสร้างแรงจูงใจแก่บุคลากรในการทำงานร่วมกัน

1.3 ด้านการเป็นผู้นำด้านวิชาการมีข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องหลักสูตรสถานศึกษาและจัดทำหลักสูตรที่เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น เนื่องจากผู้บริหารจะต้องมีความเข้าใจในเรื่องของหลักสูตรสถานศึกษาเป็นอย่างมาก เพราะหลักสูตรเป็นหัวใจหลักที่มีความสำคัญและจำเป็นมากสำหรับการจัดการศึกษา เป็นแนวทางที่ทำให้การจัดการศึกษาบรรลุตามวัตถุประสงค์ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารมีความสามารถในการวิจัย ส่งเสริมและแนะนำให้ครูทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารยังขาดการกำหนดนโยบายส่งเสริมและสนับสนุนให้ความสำคัญกับครูผู้สอนได้มีการทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน สอดคล้องกับงานวิจัยของ นลินี วาไร (2545, บทคัดย่อ) ที่พบว่า ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนจากผู้บริหารโรงเรียนในการทำวิจัยในชั้นเรียนครูผู้สอน ต้องการให้ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุน อำนวยความสะดวกให้อย่างจริงจัง กระจายภาระงานอื่น ๆ ให้เหมาะสม ต้องการให้เป็นผู้สามารถให้คำปรึกษาและแนวทางในการทำวิจัยในชั้นเรียนได้ ทั้งนี้อาจเป็น เพราะว่าคุณผู้บริหารยังไม่มี ความเข้าใจอย่างแท้จริงในเรื่องของการทำวิจัยในชั้นเรียน ถึงแม้ว่าจะมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก แต่ก็ยังมีปัญหาในทางปฏิบัติอยู่ และเมื่อข้าราชการครูผู้สอนทุกคนต้องทำวิจัย ซึ่งต้องใช้วัสดุอุปกรณ์ งบประมาณในการจัดทำมากจึงทำให้ผู้บริหารมีปัญหาในเรื่องของการบริหารจัดการให้ได้เพียงพอต่อความต้องการ

1.4 ด้านการเป็นผู้นำด้านการบริหารจัดการ มีข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผน และตัดสินใจในการทำงานอย่างเต็มศักยภาพ เนื่องจากผู้บริหารได้เปิดโอกาสให้บุคลากรหรือผู้ร่วมงานหรือผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการทำงาน เพราะจะเป็นการสร้างเสริมประสบการณ์ในการทำงาน ยังเป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันในการทำงานด้วย ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือผู้บริหารมีการใช้ข้อมูลในการประเมินผลการปฏิบัติงานมาพัฒนาปรับปรุงงาน อย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารยังขาดการนำผลการประเมินการปฏิบัติงานมาใช้ปรับปรุงการทำงาน

1.5 ด้านการเป็นผู้นำสังคมและชุมชน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของสถานศึกษา อย่างต่อเนื่อง เนื่องจากการมีส่วนร่วมของชุมชนมีความสำคัญต่อการบริหารสถานศึกษา เป็นอย่างมาก สถานศึกษาควรให้เครือข่ายคณะกรรมการสถานศึกษา องค์กร ชุมชน ท้องถิ่น และบุคลากรมีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อผลการดำเนินงานในการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมให้บรรลุเป้าหมายได้ดียิ่งขึ้น และเป็นไปตามความต้องการของชุมชน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือผู้บริหารเป็นผู้นำชุมชนทำให้เกิดการพัฒนาเปลี่ยนแปลงขึ้นในชุมชนโดยวิธีการศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ

1.6 ด้านการพัฒนาตนเองในเชิงบริหาร มีข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารเข้ารับการพัฒนาอบรม เพื่อเสริมสร้างความรู้ในการบริหาร จากหน่วยงานต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารที่ดีต้องเป็นผู้ใฝ่รู้ รักความก้าวหน้า หมั่นศึกษาค้นคว้า เพื่อพัฒนาตนเองให้รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการบริหารการศึกษา เพื่อให้มีภูมิรู้ มีความคิดที่ก้าวไกล สามารถนำพาสถานศึกษาไปสู่เป้าหมายปลายทางได้อย่างเป็นระบบ และมีคุณภาพ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารใช้นวัตกรรม เทคนิคการบริหารจัดการแนวใหม่มาปรับปรุงและพัฒนาการบริหารอยู่เสมอ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารยังขาดความรู้ความเข้าใจหรือขาดความชำนาญในการใช้เทคโนโลยีเครื่องมือสื่อสารที่ทันสมัย

2. สมมติฐานข้อที่ 2 ที่ว่า “คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารมีอาชีพในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ที่มีความแตกต่างกันในด้านสถานภาพ เพศ และขนาดโรงเรียน มีความแตกต่างกัน

2.1 คุณลักษณะของผู้บริหารมีอาชีพในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ จำแนกตามสถานภาพ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่วางไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในยุคปฏิรูปการศึกษา ยุคโลกาภิวัตน์จำเป็นต้องอาศัยผู้บริหารมืออาชีพจึงจะทำให้การจัดการศึกษาในสถานศึกษา บรรลุจุดหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งในการปฏิรูปการเรียนรู้มีการบริหารโรงเรียนโดยใช้โรงเรียน เป็นฐานต้องอาศัยครู ผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษา และชุมชนเป็นแรงขับเคลื่อน โดยเฉพาะครูผู้สอนเป็นผู้ปฏิบัติตามการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน และประธาน กรรมการสถานศึกษาซึ่งมีบทบาทสำคัญที่ต้องทำงานร่วมกับผู้บริหารและครูในการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน จึงทำให้ครูและประธานกรรมการสถานศึกษารับรู้คุณลักษณะ ผู้บริหารมืออาชีพไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุบิน แสงสระคู (2552, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัย เรื่องคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพตามทัศนะของ ผู้บริหาร และครูผู้สอน ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ ตามทัศนะ ของผู้บริหาร และครูผู้สอน ตามตำแหน่งหน้าที่ ขนาดของสถานศึกษาและประเภทของ สถานศึกษา โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประสงค์ ปาลิงห์ (2547, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัย เรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร สถานศึกษาตามทัศนะของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดลำปาง ผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาที่มีเพศ อายุ วุฒิ และ สถานภาพของการเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ทั้ง 5 ด้าน ไม่แตกต่างกัน

ส่วนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารมืออาชีพในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปึงกาฬ จำแนกตามสถานภาพรายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ด้านการเป็นผู้นำทางวิชาการ โดยที่ผู้บริหารมีความคิดเห็นน้อยกว่าประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้ เนื่องจากผู้บริหารปฏิบัติหน้าที่บริหารงานวิชาการ ส่งเสริม สนับสนุน และอำนวยความสะดวก การเรียนการสอนของครูผู้สอนในโรงเรียนโดยตรง จะพบเจออุปสรรค หรือปัญหา ในการบริหารงานของสถานศึกษามากกว่าประธานสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงทำให้ผู้บริหาร มีความคิดเห็นน้อยกว่าประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารมืออาชีพในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปึงกาฬ จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็น

เพราะการบริหารสถานศึกษาผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีความรู้ความสามารถในการบริหารฐานโรงเรียนตามที่กำหนดไว้ มีการบริหารการศึกษาในด้านต่าง ๆ ด้วยความเป็นมืออาชีพ มีเทคนิคและแนวคิดทางการบริหารมาใช้ปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งการบริหารนั้นสิ่งที่สำคัญในการบริหารอีกอย่างหนึ่ง คือ ผู้บริหารต้องรู้จักและความเข้าใจในความแตกต่างของบุคลากรในสถานศึกษา บริหารจัดการโดยใช้บุคลากรให้เหมาะสมกับประเภทของงานที่มีในสถานศึกษา ซึ่งในการทำงานบางอย่างที่ต้องใช้ความละเอียดอ่อน โดยทั่วไปแล้วเพศหญิงอาจมีความเหมาะสมกับการทำงานมากกว่าเพศชาย หรืองานบางอย่างเพศชายอาจมีความเหมาะสมในการทำงานมากกว่าเพศหญิง ดังนั้น จึงทำให้เพศหญิงและเพศชายมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารมืออาชีพในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุทธพงษ์ กิ่งวิชิต (2555, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาจำแนกเพศ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับ นิตยา ทองไทย (2557, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท สิงห์บุรี และอ่างทอง จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

2.3 คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน มีขอบข่ายงานการบริหารแบบเดียวกัน ประกอบด้วย การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546) และมีการบริหารตามแนวปฏิรูป พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ ธีระ รุญเจริญ (2553, หน้า 47-48) เป็นการบริหารแบบมีส่วนร่วม/การบริหารโดยองค์คณะบุคคล เป็นการบริหารที่เน้นการดำเนินการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของนักเรียน เป็นการบริหารที่ใช้บุคลากรมืออาชีพ เป็นการบริหารที่ต้องมีการตรวจสอบและประเมินตามมาตรฐาน เป็นการบริหารที่เน้นเป็นพิเศษที่สถานศึกษา/โรงเรียนกระจายอำนาจไประดับท้องถิ่น เป็นการบริหารที่ต้องอาศัยองค์การวิชาชีพ เน้นคุณธรรม จริยธรรม

จรรยาบรรณวิชาชีพ และเป็นการบริหารที่เน้นความทัดเทียมกัน เป็นการบริหารที่ต้อง ประกันคุณภาพให้แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผู้บริหารซึ่งมีบทบาทหลักในการบริหารและ จัดการศึกษา มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงาน ชุมชน องค์กร บุคคล ทั้งภาครัฐและเอกชน มีการรวมกลุ่มการทำงานของสถานศึกษา ดังนั้นจึงทำให้ผู้บริหาร ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนขนาดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารมืออาชีพโรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ พนมไพโร ไชยบุตร (2557, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหาร สถานศึกษามืออาชีพ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และ สอดคล้องกับ รุ่งทิพย์ ปินะสา (2557, บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องคุณลักษณะของผู้บริหาร มืออาชีพ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหาร และครูผู้สอน ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีทรรศนะต่อผู้บริหารมืออาชีพ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับงานวิจัยเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร มืออาชีพในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ผู้วิจัยนำเสนอไว้ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารมืออาชีพ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก จึงเป็นข้อมูลเพื่อให้ผู้บริหารโรงเรียนได้นำไปปรับเปลี่ยนการบริหาร ที่มีคุณภาพ และพัฒนาปรับปรุงตนเองให้เป็นผู้บริหารมืออาชีพเพื่อพัฒนาโรงเรียน ให้มีคุณภาพ

1.2 จากผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารมืออาชีพในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการเป็นผู้นำวิชาการ จึงเป็นข้อมูลในการพัฒนาทักษะทางด้านวิชาการเพื่อก้าวไปสู่ผู้บริหารมืออาชีพต่อไป

1.3 จากผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารมืออาชีพในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการเป็นผู้นำที่มีคุณธรรม จริยธรรม จึงเป็นข้อมูลในการพิจารณาเป็นแนวทางในการคัดเลือกบุคลากรเข้าสู่ตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียนควรคำนึงถึงคุณสมบัติด้านคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งจะส่งผลต่อการบริหารโรงเรียนต่อไป

1.4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี สามารถนำผลการวิจัยเป็นข้อมูลในการบริหารงานโรงเรียน โดยมีการพัฒนาผู้บริหารโรงเรียนให้เป็นผู้บริหารมืออาชีพในอนาคตต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารมืออาชีพ ที่สามารถมองเห็นภาพรวมได้ชัดเจน และให้ผู้บริหารโรงเรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารและพัฒนาตนเองสู่ผู้บริหารมืออาชีพต่อไป

2.2 ควรมีการศึกษาปัจจัยอื่นที่ส่งผลต่อการพัฒนาตนเองให้เป็นผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพในอนาคตหรือควรศึกษาคุณลักษณะของผู้นำที่เป็นผู้บริหารมืออาชีพ